

НАЧАЛНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“ ГРАД ТРОЯН
ул. „Мизия“ ; тел.: 0670 627 13 ; www.nu-hristobotev.com ;
e-mail: nu_hr.botev@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

Мариана Митова
Директор НУ „Христо Ботев“

ЕТИЧЕН КОДЕКС

НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

НУ „ХРИСТО БОТЕВ“
ГРАД ТРОЯН

Приет на заседание на ПС с протокол № 9/11.09.2020 г.

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс е създаден на основание чл. 176, ал. 1, 2 и 3 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Етичният кодекс на училищната общност представя стандартите за етично поведение на работещите с деца специалисти в сферата на образованието в НУ „Христо Ботев“ — гр. Троян. Той регламентира етичните правила, които следва да се прилагат при изпълнение на служебните им задължения и в ситуация на конфликт на интереса. Установява общи норми на поведение. Насочва поведението и подпомага работещите с деца в решаването на етични дилеми, които срещат в своята практика. Очертава моралните отговорности на работещите с деца: към детето, към семейството, помежду им и към обществото.

Етичните правила в този кодекс са приложени за работещите в НУ „Христо Ботев“ съобразно:

- Конвенцията на ООН за правата на детето;
- Европейската харта за правата на детето;
- Конституцията на Република България;
- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Закон за защита правата на детето;
- Конвенция за защита правата на човека и се отнася

до:

- Отношенията между учители и ученици;
- Отношенията между учители ю помощен персонал;
- Отношенията между учителите;
- Отношенията между работещите в училището и родителите;
- Отношенията между работещите в училището и обществеността;
- Права и задължения на учителя, определени със Закона за предучилищното и училищното образование и Етичен кодекс на училищната общност.

Раздел I

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Работещите с деца педагогически специалисти изпълняват своите функции, като се ръководят от основните човешки ценности и принципи:

Чл. 1. Детството е изключително важен период от живота на човека.

Чл. 2. Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.

Чл. 3. Всяко дете притежава неповторима уникална стойност.

Чл. 4. На всяко дете е гарантирано правото на:

- образование;

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

- свобода на изразяване на мнение;
- свобода на мисълта, съвестта и религията;

формирани на собствени възгледи в право да ги изразява свободно;

- подкрепа за личностно развитие.

Чл. 5. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл. 6. Всяко дете има право на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията си.

Чл. 7. Всяко дете има право на обща и допълнителна подкрепа.

Чл. 8. Всяко дете има право свободно да изразява мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл. 9. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

Чл. 10. За всяко дете, попаднало в риск, възниква спешна необходимост от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл. 11. Децата с изявени дарби и тези в риск ползват мерките за специална закрила.

Чл. 12. Работещите с деца в училището трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества.

Раздел II

ПРАВА И ОТГОВОРНОСТИ НА УЧАСТНИЦИТЕ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Педагогически и непедагогически персонал.

Чл. 13.(1) Педагогическият персонал изпълнява всички свои права и задължения, като се ръководи от ЗПУО, Закона за защита правата на детето и Конвенция за защита правата на човека.

(2) Изпълнявайки служебните си задължения, учителят се отнася с уважение към всеки, като зачита правата и достойнството на личността и не допуска прояви на дискриминация.

Чл. 14. Педагогическият и непедагогическият персонал в НУ „Христо Ботев“ се задължава:

1. да спазват принципите на законност, лоялност и честност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност;
2. да спазват законодателството на Република България;
3. да опазват живота и здравето на учениците;
4. не накърняват престижа на училището, както при изпълнение на служебните си задължения, така и в своя личен живот;

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

---

5. предлагат и вземат решения за укрепване на ИНСТИТУЦИЯТА;

Чл. 15. Педагогическият персонал се задължава:

1. да осигурява обучение и възпитание на учениците в съответствие с държавните образователни стандарти, както и на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всеки ученик;
2. да познава нормативната основа — закона, кодекси, конвенции, правилници, наредби, вътрешни нормативни актове на институцията, защитаващи ученика от насилие и да ги спазва;
3. да участва във формирането на политиките за подкрепа за личностно развитие;
4. да зачита правата и достойнството на учениците и да сътрудничи и партнира със заинтересованите страни;
5. да опазва живота и здравето на учениците по време на образователния процес и на други дейности, организирани от институцията;
6. да създава безопасна и здравословна среда, стимулираща физическото, емоционалното и социалното развитие на учениците.

Чл. 16.(1) Учениците участват в училищния живот и в организационното развитие на училищния живот.

(2) На всички ученици е гарантирано правото:

1. да се обучават в здравословна, безопасна и сигурна среда;
2. да се зачитат като активни участници в образователния процес;
3. да получават информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията си;
4. да получават обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
5. да дават мнения и предложения за училищните дейности;
6. да избират между учебните предмети и модули, предложени от училището за изучаване в избираемите учебни часове;
7. да разчитат на равнопоставеност и взаимно зачитане правата на всеки, независимо от раса, вяра, националност, убеждения, пол, национален статус;
8. на свобода на изразяване на мнение;
9. на закрила срещу нарушаващите тяхното достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие;

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

10.специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Раздел III

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА УЧЕНИКА

КЪМ УЧАСТНИЦИТЕ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Чл. 17. Училищната общност е като семейство, в което всички членове се отнасят помежду си с уважение.

Чл. 18. Личната отговорност на ученика означава:

1. да присъства и участва в учебните часове и занимания;
2. да съхранява авторитета на училището и училищната общност и да допринася за развитие на добрите традиции;
3. да зачита правата, честта и достойнството на своите съученици, както и на педагогическия и непедагогическия персонал;
4. да не прилага физическо и психическо насилие;

5. да се явява в училище с облекло и във вид съгласно изискванията;
6. да не използва мобилен телефон по време на учебните часове;
7. да не възпрепятства със своето поведение и постъпки нормалното протичане на учебните часове;
8. да спазва правилника за поведение в училище, правилата на класа, изискванията на класния ръководител и всички останали учители;
9. да е толерантен и добронамерен в отношенията си със съученици, учители и служители на училището;
10. да не участва в хазартни игри, да не употребява тютюн, алкохол и наркотични вещества;
11. да не носи оръжие, както и други предмети, които са източник на повишена опасност;
12. да носи ученическата си лична карта в училище и извън него.

Раздел IV

ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИКА

Чл. 19. Съгласно разпоредбите на чл. 174 от ЗПУО, НУ „Христо Ботев“ осигурява подкрепа за личностно развитие на учениците съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчици на социални услуги.

Чл. 20 (1). НУ „Христо Ботев“ самостоятелно разработва и прилага цялостни политики за:

1. подкрепа за личностно развитие на ученика;
2. утвърждаване на позитивна дисциплина;
3. изграждане на позитивен организационен климат;
4. развитие на училищната общност.

(2). Изграждане на позитивен организационен климат изисква създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование.

(3). Педагогическите специалисти основават дейността си на принципа на позитивна дисциплина, който се свързва с мерки и подходи, гарантиращи изслушване на ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.

(4). При работата с учениците педагогическите специалисти основават работата си на принципа на превенцията на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях.

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Чл. 21. Подкрепата за личностно развитие се прилага в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик.

Чл. 22. Подкрепата за личностно развитие е обща и допълнителна.

Чл. 23. Общата подкрепа за личностно развитие включва:

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. консултации по учебни предмети;
3. кариерно ориентиране на учениците;
4. занимания по интереси;
5. библиотечно — информационно обслужване;
6. грижа за здравето;
7. дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемно поведение;
8. ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения.

Чл. 24. Допълнителната подкрепа се предоставя въз основа на оценката на индивидуалните потребности, която се извършва от екип за подкрепа за личностно развитие на ученика.

Чл. 25. Екипът за личностно развитие се създава със заповед на директора за определен ученик по чл. 187, ал.2 от ЗПУО.

Раздел V

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ И НЕПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ КЪМ ДЕТЕТО

Чл. 26. Педагогическата практика да се основава на съвременните знания за детското развитие и познаване на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл. 27. Дейността на учителя да се основава на принципа на позитивната дисциплина, на превенцията на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях.

Чл. 28. Да се разбира и уважава уникалността на всяко дете.

Чл. 29. Учителят се съобразява със специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл. 30. Педагогическият и непедагогическият персонал създава безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл. 31. Учителят подкрепя правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл. 32. Учителят осигурява на детето обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.

Чл. 33. Учителят работи винаги в най—добрия интерес на детето.

Чл. 34. Педагогическият и непедagogическият персонал осигурява на децата в неравностойно положение равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл. 35. Учителят да не участва в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционалното му здраве и развитие.

Чл. 36. Педагогическият и непедagogическият персонал не участва в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл. 37. Учителят да познава симптомите на насилие над детето – физическо, сексуално, вербално, както и емоционално малтретиране или занемаряване. Да познава и спазва законите и процедурите, защитаващи детето от насилие.

Чл. 38. При съмнение за малтретиране учителят да уведомява органите за закрила на детето и да следи за предприемане на необходимите мерки.

Чл. 39. Когато друго лице изкаже подозрения или съмнения за малтретиране на дете, учителят да окаже пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл. 40. Когато станат известни действия или ситуации, заплашващи здравето и сигурността на детето, учителят има морална и законова отговорност да информира органите за закрила на детето.

Раздел VI МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА УЧИТЕЛЯ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл. 41. Първостепенна отговорност на персонала е подпомагане на семейството при отглеждането и възпитанието на децата, без да се отнемат неговите възпитателни функции.

Чл. 42. Учителят зачита достойнството на всяко семейство и неговата култура, език, обичаи и убеждения.

Чл. 43. Учителят уважава ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на децата и на правото му да взема решения за своите деца.

Чл. 44. Учителят информира семейството за всички решения, отнасящи се до неговото дете. Когато е възможно, родителите задължително да се включват във вземането на такива решения.

Чл. 45. Учителят зачита правото на семейството за информираност за начина на работа с детето.

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Чл. 46. Учителят да информира родителите за изследователските проекти, включващи техните деца, като им се дава възможност да упражняват правото си, да откажат участието, без да изпитват чувство за вина. Не се позволява и не се допуска участие в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл. 47. Учителят да не използва служебните си отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не влиза в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работа с детето.

Чл. 48. Учителят да осигурява конфиденциалност на информацията и зачита правото на семейството на личен живот с изключение на случаи на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато има основание да счита, че благополучието на детето е в риск.

Чл. 49. Учителят се ангажира с разработването на правила за опазване поверителността на информацията, които да бъдат достъпни и задължителни за целия персонал и семействата. Разкриването на поверителна информация за детето може да става само с разрешение на семейството. Това не важи в случаи на малтретиране и лоша грижа.

Чл. 50. В случаи на конфликт между членовете на семейството, учителят да работи открито, споделяйки наблюденията си за детето, за да помогне на всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържа от вземане на страна в конфликта.

Раздел VII

МОРАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ И НЕПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ С КОЛЕГИТЕ

Чл. 51. (1) В отношенията си с колегите служителят проявява уважение и колегиалност, изгражда и поддържа отношения на доверие и сътрудничество, както и коректност. Не допуска поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност.

(2) Служителят се задължава да уважава мнението на колегите си и се съобразява с правото им на личен живот.

Чл. 52. При настъпили противоречия между колеги, които не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на непосредствения ръководител.

Чл. 53. Педагогическият персонал обменя информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

Чл. 54. Служителят работи за утвърждаване на собствения си авторитет, въздържа се от действия, които биха уронили престижа на професията и проява на нетърпимост на подобни действия.

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Чл. 55. Със своето лично поведение и чувство за отговорност служителят трябва да дава пример на другите служители, а служителите на ръководни длъжности - и по отношение на подчинените си.

Чл. 56. Всеки представител на образователната институция оказва съдействие на колеги в служебните им задължения, като избягва действия, които ги дискриминират по отношение на раса, национална принадлежност, пол, религия и възраст.

Раздел VIII

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА УЧИТЕЛЯ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл. 57. Учителят предоставя висококачествено образование. Не предлага услуги, за които не притежава компетентност, квалификация или ресурси и правоспособност.

Чл. 58. Учителят работи за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.

Чл. 59. Учителят работи за подобряване на сътрудничеството между организациите, както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл. 60. Учителят работи за популяризиране на правата на децата, както и за повишаване чувствителността на обществото към нарушаването

Чл. 61. Учителят съдейства за повишаване степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.

Чл. 62. (1). Учителят работи в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и се противопоставя на тези, които го нарушават.

(2). Учителят се задължава:

1. Да уважава уникалността и потенциала на всяко дете.
2. Да работи в най—добрия интерес на детето.
3. Да не прилага физически наказания и възпитателни методи, уронващи престижа на детето.
4. Да уважава и подкрепя семействата при отглеждането и възпитанието на децата.
5. Да уважава колегите си и да ги подкрепя и насърчава в изпълнение на етичния кодекс.
6. Да поддържа висок стандарт на професионално поведение, като се стреми към повишаване на квалификационната си степен.
7. Да служи като застъпник на детето и семейството пред общността и обществото.

8. Да изпълнява задълженията си безпристрастно и непредубедено.
9. Създава условия за равнопоставеност и прави всичко възможно, за да бъде обслужването достъпно за всеки.
10. Да опазва данните и личната информация на гражданите, станали му известни при или по повод на изпълнение на служебните му задължения.
11. Да спазва етичните правила, заложи в този кодекс.

Раздел IX

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ НА УЧИТЕЛЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ НА ОБЩИНА, РУО И МОН

Чл. 63. (1) Служителите подпомагат органите на държавна и местна власт с висок професионализъм, безпристрастност и активност при разработването и провеждането на държавната политика, както и при изпълнението на взетите решения и осъществяването на неговите правомощия.

(2) Когато прави предложения пред органите на държавна и местна власт, служителят предоставя цялата информация, отнасяща се до вземането на конкретно решение.

(3) Отговаря на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълнява, като при необходимост пренасочва въпросите към друг служител, притежаващ съответната компетентност.

(4) Служителите предоставят исканата информация от органите на държавна и местна власт бързо, точно и коректно, освен ако изрично не е посочено друго в нормативен акт, засягащо поверителна информация. В тези случаи се иска разрешение от директора на училището.

(5) Служителите активно съдействат за осъществяване на партньорски отношения с НПО и органите на държавната и местната власт.

Раздел X

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ И НЕПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ

Чл. 64. (1) Професионализмът се разкрива чрез работата, която се върши компетентно, етично и позитивно.

(2) Педагогическият и непедагогическият персонал подпомагат органа на държавна власт с висок професионализъм, безпристрастност и активност при разработване и провеждане на държавна политика, както и при изпълнение на взетите решения и осъществяване на неговите правомощия.

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

(3) При изпълнение на служебните задължения персоналет следва поведение, което създава увереност у органите, чиято дейност подпомага, че могат да му се доверяват и разчитат на него.

(4) Служителят изпълнява задълженията си честно и безпристрастно, като не допуска личните политически пристрастия да му влияят.

Чл. 65. Педагогическият и непедагогическият персонал са длъжни да спазват служебната йерархия и стриктно да спазват заповедите на горестоящите органи и служители от администрацията.

Чл. 66. Персоналет поставя пред своя ръководител открито и честно проблемите, с които се сблъсква по време на работа.

Чл. 67. Персоналет противодейства на корупционни прояви и на други неправомерни действия в държавната администрация.

Чл. 68. Служителят не допуска да бъде поставен във финансова зависимост или друга обвързаност от външни лица или организации, както и да иска или разпределя подаръци, дарения, хонорари, услуги или други облаги за себе си или семейството си, за близки или колеги, които могат да повлияят на изпълнението на служебните му задължения, преценката или функциите му, или да бъдат възнаграждение за това.

Чл. 69. Служителят не трябва да изразява лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на учебното заведение, в което работи.

Чл. 70. Служителят не трябва да бъде поставян или да изглежда поставен в положение на зависимост от когото и да било. Той също не трябва да извършва работата си по начин, допускащ влияние от друг.

Чл. 71. Служителят опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели. Информира своевременно директора при загубата или повредата му.

Чл. 72. Служителят в изпълнение на заеманата длъжност трябва да осигури ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Чл. 73. Служителят трябва да извършва необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна. Използва документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения, при строго спазване на правилата за защита на информацията.

Чл. 74. Всеки представител на образователната институция не трябва да разпространява поверителна информация пред конкурентни организации, както и обсъжданията и решенията на Общите събрания и Педагогическия съвет.

Чл. 75. Бившият служител не трябва да използва или да разкрива поверителна информация, получена от него по време на службата му, освен ако законно е упълномощен да го направи.

Чл. 76. Бившите служители трябва да се въздържат от коментари или действия, които биха причинили загуба на доверие в образователната система, училищната общност или който и да е служител в системата.

Чл. 77. Педагогическият и непедагогическият персонал са длъжни да спазват установеното работно време за изпълнение на възложените им задължения.

Раздел XI МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА РОДИТЕЛИТЕ

Чл. 78. Родителите помагат според възможностите си, за да се утвърди трайно авторитета на училището.

Чл. 79. Основни задължения на родителя/настойника са:

1. да проявява постоянни грижи за доброто образование на своето дете;
2. да следи и насърчава неговите успехи;
3. да го съветва и осигурява всички възможности за творческото му развитие;
4. съдейства за самостоятелното критично мислене на детето;
5. съобразява се с индивидуалните потребности и желания на детето.

Чл. 80. Семейството трябва да дава пример за разбирателство и добри отношения.

Чл. 81. Задължения на родителя/настойника е да се интересува от мнението на учителите и да се съобразява с тях.

Чл. 82. Родителят трябва да упражнява контрол и да налага своя авторитет без насилие като зачита детето и спазва основните му права.

Чл. 83. Родителят възпитава детето чрез личния си пример в дух на уважение, толерантност, инициативност и свободолюбие.

Чл. 84. Родителят трябва да се стреми да решава конфликтите между поколенията спокойно и в контакт с всички членове на училищната общност.

Чл. 85. Родителят подготвя детето за живота и има една основна морална задача — да създава ценности и да ги предава на следващите поколения.

Раздел XII КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 86. Конфликт на интереси възниква, когато служителят има личен интерес, който му влияе до толкова, че пречи на безпристрастност и обективно вземане на решения или изпълняване на служебни задължения.

- (1) Служителят не може да използва служебното си положение за лично или на семейството си облагодетелстване, давайки платени уроци по принуда.
- (2) Лице от персонала, на което станат известни факти и обстоятелства за възникнал конфликт на интереси в учебното заведение, в което е назначено, предприема необходимите мерки да информира веднага ръководителя си.
- (3) Когато персоналят се съмнява дали дадена дейност е съвместима със служебните задължения, трябва да обсъди това с директора.
- (4) Служителят не трябва да допуска възможност друг служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.
- (5) В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя му служителът може да се оттегли от служебните си задължения, които са причина за възникването на конфликта.
- (6) Работници, учители и служители, напуснали учебното заведение, не трябва да злоупотребяват с информацията, която им е станала известна във връзка с длъжността, която са заемали, или с функциите, които са изпълнявали.

Раздел XIII КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 87. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали казуси към НУ „Христо Ботев” се създава постоянна Комисия по етика.

(2) Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от три години.

(3) Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаване на Етичния кодекс от Педагогическия съвет.

(4) Комисията е в състав: представител на работодателя, педагогическия и непедагогическия колектив.

Чл. 88. (1) Комисията по етика:

1. разглежда явно и в писмен вид подадени сигнали, свързани със спазването на този кодекс;
2. не е длъжна да разглежда анонимни сигнали;
3. дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.

(2) Комисията по етика приема Правилник за дейността си, който се утвърждава на заседание на Педагогическия съвет.

Чл. 89. Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Чл. 90. (1) Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в тримесечен срок от постъпването им.

(2) При установено неспазване на този кодекс Комисията налага санкция.

(3) Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.

Чл. 91. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на училището.

СТАНДАРТИ ЗА ОБСЛУЖВАНЕ НА ГРАЖДАНИТЕ

Отнасяйте се към всички граждани с уважение. Отнасяй се с другите така, както ти искаш да се отнасят към теб.

Проявявайте неутрална и честна позиция спрямо всички хора. Реализирайте поведение, лишено от пристрастия, честно и равнопоставено отношение към всички граждани.

Демонстрирайте външен вид и поведение, които да се отразят положително върху имиджа на училището. Начинът на обличане говори за нашето отношение. Носете облекло, подходящо на заеманата длъжност. Помнете, че това, което носите, се отразява на вашето настроение, на грижата, която полагате в работата си, и на реакцията на гражданите.

Отговаряйте осведомено и предоставяйте актуална и точна информация. Стремехът на служителите на училището да бъде максималното подпомагане на гражданите.

Поддържайте професионално отношение. Професионализмът се разкрива чрез работата, която се върши етично, компетентно и позитивно.

Насърчавайте работата в екип. Работата в екип е способността за съвместна работа за постигане на обща цел. Способността да се насочват личните постижения към организационни цели, е формулата обикновените хора да постигат необикновени резултати.

Спазвайте ангажиментите си. Помнете, че важен елемент от качествено обслужване на гражданите е посрещането на техните нужди и очаквания.

Отговаряйте навреме. Отделяйте на гражданите необходимото време.

Променяйте вашата организация. Старайте се всеки ден да установявате отлична работна етика и да намирате начини да участвате активно в работата на вашата организация. Духът на служителите е важен и зависи от максималните усилия на всички.

Създайте ваш собствен стил на обслужване на гражданите. Бъдете искрени и последователни по всяко време. Помнете, че личните ви качества се отразяват на стандартите, които създавате за самите себе си. Разликата между ефективно и неефективно обслужване на гражданите е въпрос на:

- компетентност;

- умения за общуване;
- съпричастност.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

„Позовавайки се на Конституцията на Република България, Закона за предучилищното и училищно образование, Конвенцията на ООН за правата на детето, Европейската харта за правата на човека и Закона за защита правата на детето, ръководени от принципа, че грижата за живота и здравето на детето е на първо място и всяко дете трябва да бъде подготвено да води живот на самостоятелна личност в обществото и да бъде възпитано в духа на ценностите на Република България и Европейския съюз, ние, учители и служители от НУ „Христо Ботев“ гр. Троян приемаме моралния ангажимент в своята ежедневна и професионална дейност да се ръководим от принципите и правилата на настоящия Етичен кодекс!“

Настоящият Етичен кодекс е разработен на основание на чл. 175, ал 1, 2, 3 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Правилата на поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на служителите. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.

Чрез спазването на правилата на поведение, заложи в Етичния кодекс и приети от всеки служител, се допринася за изграждането и утвърждаването на положителния образ на училището.

Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА

ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯТА И ЗА ПРЕДПРИЕМАНЕ НА ПОСЛЕДВАЩИ МЕРКИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

1 . Настоящите вътрешни правила уреждат реда и начините за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагането на Етичния кодекс за поведението на учителите, служителите и работниците в училищната общност. Под „нарушения на Етичния кодекс“ по смисъла на тези правила се разбират следните групи прояви в тяхното поведение:

- неспазване на действащото законодателство;
- неспазване на вътрешноучилищните документи;
- действия и/или бездействия, водещи до разрушаване на доверието към училището;
- грубо отношение към учениците, родителите, колегите и външни лица; -
- проявено неуважение, незачитане на правата и достойнството на личността и допускане на прояви на дискриминация поради етнически, религиозни и други причини;
- прояви на накръняване на авторитета на други учители, служители и работници и на престижа на учебното заведение, допуснати в и извън училището; -
- прояви на недобросъвестно и некомпетентно изпълнение на възложените функции и накръняване на интересите на други лица.

2. Наблюдението и докладването на посочените в т. 1 нарушения да се извършват по две направления:

- вътрешно докладване — от педагогическия и непедагогическия персонал;
- външно докладване — от родители, граждани, представители на институции и фирми.

3. Сигналите за нарушенията се приемат в училището и се регистрират във входящия дневник — регистър.

4. Регистрираните сигнали се разглеждат от Комисията по етика в училището, назначена със заповед на директора.

5. Комисията е в състав от представители на:

- педагогическия персонал: Олга Константинова - гл. учител
- педагогическия персонал: Владимирка Лесидренска – ст. учител
- непедагогическия персонал: Доротея Петрова – чистач/хигиенист

6. Комисията се председателства от Олга Константинова — главен учител.

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБШНОСТ

---

7. Всички постъпили сигнали се разглеждат от комисията на нейни заседания, за което се води протокол.

8. Комисията не е длъжна да разглежда анонимни сигнали.

10. Членовете на комисията вземат решения с явно гласуване и обикновено мнозинство 50% + 1.

11. Председателят свиква първо заседание за разглеждане на постъпилите сигнали в седемдневен срок от постъпването му.

12. При необходимост от допълнителни данни и доказателства се извършва проверка и се провежда разговор със свидетели на нарушението.

13. При невъзможност случаят да се изясни на едно заседание, се насрочва последващо такова в седемдневен срок след първото.

14. При установяване на нарушения на етичните правила, представляващи и дисциплинарни нарушения, преписката се докладва и на директора за взети дисциплинарни мерки по Кодекса на труда.

15. За предприетите мерки и наложени наказания се уведомяват председателят на комисията по етика и лицето, подало сигнала.

16. При първоначално постъпване на работа всеки учител, служител и работник се запознава с Етичния кодекс и настоящите Вътрешни правила.